

Kraków, 18.06.2024 r.

Dr hab. inż. arch. Michał Krupa, Prof. PK

Wydział Architektury Politechniki Krakowskiej

email: michal.krupa@pk.edu.pl

RECENZJA

dotycząca oceny czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego – Pana dr inż. arch. Jerzego Wowczaka, w tym monografia pt. „Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga”, odpowiadają wymaganiom określonym w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

I. Podstawy opracowania

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742);
2. Statut Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego;
3. Uchwała Senatu Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z późn. zm.;
4. Uchwała nr 11/2023/2024/ KA/HAB Komisji ds. Stopni Naukowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego z dnia 10 kwietnia 2024 r.;
5. Dokumentacja wraz z wnioskiem dr inż. arch. Jerzego Wowczaka o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego, w tym monografia zatytułowana „Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga”, wydana przez Oficynę Wydawniczą Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w 2021 roku.

II. Sylwetka Habilitanta

Dr inż. arch. Jerzy Wowczak jest absolwentem Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej, który ukończył w 1987 roku. Pracę dyplomową pt. „Jarosław - Projekt nowego miasta dla 15 000 mieszkańców” opracował pod kierunkiem prof. dr hab. inż. arch. Dariusza Kozłowskiego.

Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii sztuki nadany uchwałą Rady Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Jan Sas-Zubrzycki (1860-1935) – architekt, historyk i teoretyk architektury” Kandydat uzyskał w 2017 roku. Jego promotorem był dr hab. Andrzej Szczerski, a recenzentami w postępowaniu Prof. dr hab. Wojciech Bałus oraz dr hab. Agnieszka Zabłocka-Kos, Prof. UW. r.

Pracę na uczelni, w Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, na Wydziale Architektury i Sztuk Pięknych Habilitant rozpoczął w 2020 roku. W uczelni tej, na stanowisku adiunkta, pracuje do dnia dzisiejszego.

Równolegle dr Wowczak (od 1990 roku) prowadzi własną praktykę projektową pn. Autorska Pracownia Projektowa Jerzego Wowczaka. Posiada także uprawnienia do nadzoru i prowadzenia budów (uzyskane w 1988 roku) oraz do projektowania b.o. (uzyskane w 1989 roku). Co za tym idzie Kandydat jest członkiem Małopolskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów. Habilitant otrzymał również kwalifikacje do wykonywania zawodu urbanisty na terytorium RP uzyskane na podstawie Ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów.

Warto zaznaczyć, że Kandydat jest również rzeczoznawcą Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków w dziedzinach: architektura i budownictwo, urbanistyka, krajobraz kulturowy; w specjalnościach: ochrona i konserwacja zabytków architektury z XIX i XX wieku oraz urbanistyki i planowania przestrzennego.

Należy także zwrócić uwagę, że Habilitant przed rozpoczęciem pracy w uczelni pracował w wielu innych jednostkach: w latach 1987-1989 w Przedsiębiorstwie PKZ (Kierownictwo Odnowienia Zamku Królewskiego na Wawelu); w latach 1989-1993 w Biurze Rozwoju Krakowa; w latach 1993-1994 w Przedsiębiorstwie Architektonicznym W-Arch Sp. z o.o. (Generalny Projektant, członek zarządu); w latach 1993-1995 w biurach projektowych w Brandenburgu oraz w latach 2015-2019 w Zespole ds. Realizacji Inwestycji Nowa Siedziba SU Kraków – Prokocim Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum.

Wniosek o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie: nauki inżynierjno-techniczne, w dyscyplinie: architektura i

urbanistyka Kandydat złożył w dniu 14 grudnia 2023 roku i nie ubiegał się wcześniej o nadanie tego stopnia.

III. Ocena osiągnięcia będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego tj. monografii „Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga”

Jako podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego dr inż. arch. Jerzy Wowczak przedstawił monografię zatytułowaną „Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga”. Monografię tę wydano w 2021 roku. Opublikowała ją Oficyna Wydawnicza Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Recenzentami pracy byli: prof. dr hab. inż. arch. Marzanna Jagiełło oraz prof. dr hab. inż. arch. Aleksander Böhm. Obie recenzje (zostały załączone do dokumentacji postępowania) były pozytywne. Wprowadzone do pracy korekty związane z uwagami takich autorytetów jak Profesorowie recenzenci z całą pewnością wpłynęły na jej jakość merytoryczną.

Przedmiotowa monografia liczy łącznie 320 stron. Poza tekstem zasadniczym zawarto w niej: wykaz skrótów i akronimów; aneksy; bibliografię, spis ilustracji oraz indeks nazwisk, czyli wszystkie elementy, które winna posiadać książka naukowa.

Pracę podzielono na jedenaście części. Rozpoczyna ją Wstęp, po którym następują Podziękowania dla osób, które udzieliły wsparcia autorowi, a także kolejne rozdziały, które zostaną omówione w dalszej części recenzji. Monografię wieńczy rozdział zatytułowany „Zakończenie”. Struktura pracy jest zatem klasyczna i zasadniczo recenzent ocenia ją pozytywnie, choć ma w tym zakresie pewne uwagi, które zostaną przedstawione w dalszej części opinii.

We Wstępie dr Wowczak syntetycznie wprowadza odbiorcę w zagadnienia zawarte w pracy, nakreślając z jednej strony wieloaspektowe tło podjętej problematyki, a drugiej prezentując schematycznie postać Jana Kruga i jego twórczość.

W rozdziale zatytułowanym „Przedmiot badawczy” Autor podkreślił, że przedmiotem i zarazem celem Jego badań było z jednej strony prezentacja oraz analiza takich nurtów jak: funkcjonalizm, minimalizm, symbolizm, klasycyzm modernistyczny, socrealizm, obecnych w architekturze XX wieku i przy tym także przeciwstawnych postaw twórczych tego okresu, a z drugiej analiza dorobku i idee zawartych w twórczości architektonicznej Jana Kruga.

Dodatkowo w tej części monografii dr Wowczak w interesujący sposób uzasadnił wybór tematu ukazując wieloaspektowość analiz twórczości architektonicznej, zwracając uwagę także na jej nie tylko inżynierski, ale także estetyczny, filozoficzny wymiar. W rozdziale tym Habilitant zaprezentował także i uzasadnił obrany przez siebie zakres czasowy

pracy ograniczając go do XX wieku, jak również przedstawił zastosowane przez siebie metody badawcze.

Szczególnie ważnym wydaje się być kolejny rozdział zatytułowany „Źródła i stan badań” gdyż obrazuje potrzebę przeprowadzenia badań, a następnie powstania przedmiotowej monografii ze względu na niedostatek wiedzy w zakresie twórczości Kruga. Dr Wowczak przedstawił tutaj także przeanalizowane przez siebie materiały, takie jak publikacje, dokumentacje niepublikowane czy inne materiały źródłowe wraz z ich pochodzeniem lub miejscem archiwizowania, i przechowywania. Rozdział ten opracowano bardzo starannie udowadniając przy tym lukę w stanie badań nad obroną przez Habilitanta tematyką badawczą.

Rozdział następny, zatytułowany „Architektura polska XX wieku – współczesny problem badawczy” Autor poświęcił badaniom naukowym nad tytułową XX-wieczną architekturą polską. Rozdział ten ukazuje wielowątkowość tej problematyki, przedstawia wyniki badań nad dziełami, twórcami i ideami architektury tego okresu. Dr Wowczak zaprezentował także procesy zachodzące w architekturze modernistycznej oraz etapy ewolucji form architektonicznych w omawianym okresie. W syntetyczny sposób przedstawił również najnowsze osiągnięcia naukowe i kierunki badań w obszarze polskiej architektury modernistycznej.

Kolejny rozdział zatytułowany został „Polska architektura XX wieku”. Stanowi on niejako wprowadzenie do prezentacji twórczości Jana Kruga. Jak sam Autor pisze „nie można zrozumieć dorobku Jana Kruga, zwrotów w jego karierze i gotowości w podejmowaniu różnorodnych wyzwań projektowych bez odniesienia do dynamicznych zmian w architekturze czasów, w których dane mu było tworzyć”. W związku z tym dr Wowczak w tej części pracy słusznie zaprezentował także problematykę dotyczącą funkcjonalizmu; budownictwa mieszkaniowego ówczesnego okresu; awangardy architektonicznej; tradycjonalizmu; lokalnych szkół architektonicznych; modernizmu klasycyzującego; nowoczesnego romantyzmu oraz wielobranżowych zespołów projektowych i organizacji zawodowych.

Rozdział szósty dotyczy już tytułowych dychotomii polskiej architektury w XX wieku. Autor zwrócił w nim uwagę m.in. na rolę jaką w kształtowaniu tendencji w architekturze od początku XX wieku odgrywała prasa architektoniczna i konkursy, na fakt, że awangardowi artyści obejmowali krytyką coraz szersze pola działalności twórczej, a także, iż „funkcjonalność” jest kluczowym terminem dla opisanie istoty architektury XX wieku. Autor w przedmiotowym rozdziale dokonuje także podziału omawianych dychotomii, które były obecne w debacie publicznej, na dwie główne kategorie: pierwszą, związaną z architekturą a odnoszącą się do procesów społecznych oraz drugą, odnoszącą się do teorii architektury. Podział ten, jeszcze dodatkowo uszczegółowiony przez Kandydata jest interesujący i bardzo dobrze obrazuje dwa dominujące kierunki myślenia polskich twórców w obszarze XX-wiecznej architektury.

Kolejna część pracy poświęcona została postaci Jana Kruga. Autor przedstawił tutaj wszystkie istotne etapy życia architekta, począwszy od czasów wczesnej młodości i lat edukacji (zarówno w Krakowie jak i we Lwowie) po kolejne lata jego twórczości. Wszystko to przedstawiono na tle trudnych okresów i wydarzeń, jakie miały miejsce w XX wieku, w Polsce. Tekst rozdziału został doskonale wzbogacony archiwalnymi zdjęciami, rysunkami oraz planami obiektów i zespołów zaprojektowanych przez Kruga. Jeszcze mocniej wybrzmiała tutaj wszechstronność tego architekta w zakresie realizowanych tematów projektowych, a także innych sztuk gdyż był także utalentowanym malarzem. Tym samym została potwierdzona słuszność doboru przez Habilitanta obiektu dociekań naukowych.

Rozdział ósmy monografii zatytułowany „Dzieła” stanowi niejako katalog 58 projektów Kruga, który jest bardzo istotny dla przedmiotowej pracy. Autor zaprezentował w nim bowiem najważniejsze informacje o wybranych obiektach (m.in. okres postanawia, ikonografię, syntetyczny opis) autorstwa Kruga. Ten sposób prezentacji, choć dalece inny od rozdziałów poprzednich można uznać za właściwy, ale zdecydowanie powinien być poprzedzony wstępem, w którym zarysowano by ogólne zasady analizy i prezentacji przedmiotowych projektów i realizacji. Katalog ten mógłby także zostać załączony do pracy w postaci aneksu.

Rozdział kolejny poświęcono tytułowemu dychotomii w twórczości Kruga. Stanowi on pogłębioną analizę twórczości architekta i jest właściwą kontynuacją poprzednich dwóch rozdziałów.

Pracę podsumowuje zakończenie, w którym dr Wowczak w sposób esencjonalny jeszcze raz charakteryzuje sylwetkę architekta Jana Kruga, jego osobowość, twórczość i wszechstronność. Zwraca uwagę, iż Krug „...przelamywał schematy, przekraczał granice, każdy projekt traktował jak wyzwanie. Nie popadł w schematyzm ani tym bardziej w rutynę. Tam, gdzie inni moderniści kończyliby swoje myślenie o formie, on otwierał kolejne drzwi”. Cytat ten doskonale podsumowuje tę niezwykle ciekawą dla polskiej architektury XX wieku postać. I jednocześnie jeszcze raz dowodzi sensu podjęcia badań nad twórczością tego architekta, w sposób przyjęty przez Habilitanta, prawidłowy zdaniem recenzenta tj. na tle założeń, prądów i kierunków rozwoju architektury w pełnej zawirowań dziejowych, XX-wiecznej Polsce.

Monografia oprócz dużych walorów naukowych ma także, zdaniem recenzenta, pewne niedomogi. Pomimo ogólnie pozytywnej oceny struktury pracy, jest ona, według opiniującego, w wybranych częściach zbyt rozbudowana, np. w rozdziale prezentującym przedmiot badań, Autor niepotrzebnie, włącza również inne wątki np. podrozdziały dotyczące architektury funkcjonalistycznej czy architektury jako sztuki symbolicznej. Te podrozdziały są oczywiście związane z tematyką monografii, ale niepotrzebnie odwracają uwagę od najważniejszych w tej części pracy, konkretnie przedstawionych informacji wstępnych, takich

jak: przedmiot badań; obszar i zakres badań; stan badań; metody badawcze. Jeżeli, zdaniem Autora, te zagadnienia winny być omówione przy okazji prezentacji przedmiotu badań, to powinny być włączone w tekst, a nie stanowić oddzielnych podrozdziałów.

Zdaniem recenzenta tytuły następujących po sobie rozdziałów „Architektura polska XX wieku – współczesny problem badawczy” oraz „Polska architektura XX wieku” są zbyt podobne. Może winny tworzyć jeden rozdział podzielony na podrozdziały.

Recenzent nie odnalazł w treści pracy (ani w stanie badań, a nie w innych jej częściach) powołań na prace Prof. Zdzisławy Tołłoczko, historyka architektury, specjalizującej się w analizie oraz krytyce architektury XIX i XX wieku (np. monografia pt. „Sen architekta” czyli o historii i historyzmie architektury XIX i XX wieku. Studia i materiały”; liczne artykuły opublikowane w Wiadomościach Konserwatorskich, Czasopiśmie Technicznym, Hybrydzie, Tece Komisji Urbanistyki i Architektury O/PAN w Krakowie).

Wątpliwości natury porządkowej budzi u recenzenta także układ spisu treści, bez numerów poszczególnych rozdziałów, bez wymienienia zawartych w nich licznych podrozdziałów. Utrudnia to zdecydowanie korzystanie z książki, powrót do wybranych wątków.

Podsumowując recenzent stwierdza, iż monografia pt. „Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga” autorstwa dr inż. arch. Jerzego Wowczaka, opublikowana w 2021 roku przez Oficynę Wydawniczą Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, pomimo uwag przedstawionych wyżej, jest pracą wartościową, która zdecydowanie wypełnia lukę w badaniach naukowych nad polską architekturą XX wieku i postacią jaką był architekt Jan Krug. Recenzent podkreśla również jej aplikacyjny charakter w zakresie wsparcia merytorycznego wszystkich działań projektowych i inwestycyjnych zmierzających do modernizacji oraz przebudowy obiektów autorstwa Jana Kruga. Praca przyczynia się także do formułowania kolejnych pytań badawczych, a zatem do rozwoju nauki. Tym samym recenzent stwierdza, iż jego zdaniem, wyniki badań naukowych przeprowadzonych przez dr Jerzego Wowczaka i opublikowanych w powyższej monografii stanowią istotny wkład w rozwój dyscypliny architektura i urbanistyka. Polega on na znacznym poszerzeniu wiedzy w zakresie przemian XX-wiecznej architektury polskiej powodowanych m.in. ścieraniem się przeciwstawnych postaw twórczych, a także w zakresie twórczości architektonicznej Jana Kruga, architekta stosunkowo mało znanego i tym samym niedostatecznie docenianego.

Z uwagi na powyższe, osiągnięcie naukowe dr inż. arch. Jerzego Wowczaka, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego - monografię pt. „Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga”, recenzent ocenia pozytywnie.

IV. Ocena pozostałego dorobku Habilitanta

1. Dorobek naukowo-badawczy

Habilitant pracę na uczelni rozpoczął stosunkowo niedawno bo w 2020 roku. Nie oznacza to jednak, że wcześniej nie prowadził badań naukowych i nie rozwijał swojego dorobku w tym obszarze.

Należy przy tym zauważyć, że zainteresowania naukowe dr Wowczaka ukierunkowane były niemal od początku przede wszystkim na problematykę związaną z historią architektury, urbanistyki oraz rewaloryzacją zabytków architektury i urbanistyki.

Okres przed uzyskaniem przez Habilitanta stopnia doktora wiąże się z opracowanymi przez Niego 6 publikacjami oraz licznymi pracami badawczymi będącymi istotnymi fazami studiów przedprojektowych opracowywanych przez Kandydata projektów o charakterze konserwatorskim (dotyczącymi m.in. Placu na Groblach; zespołu pałacowego w Wilanowie; założenia dworsko-parkowego w Podzamczu k. Chęciny; zamku Krzyżtopór w Ujeździe; konwentu OO. Bernardynów w Rzeszowie; konwentu OO. Bernardynów w Leżajsku oraz Zamku w Łańcucie).

W okresie po uzyskaniu stopnia doktora dr Wowczak opracował łącznie 13 publikacji. Zostały one wydane w recenzowanych, wysokopunktowanych i uznanych periodykach naukowych takich jak *Architectus*; *Wiadomości Konserwatorskie – Journal of Heritage Conservation*, *Czasopismo Techniczne – Technical Transactions* czy *Teka Urbanistyki i Architektury Oddział PAN w Krakowie*. Są wśród nich także dwie monografie: ta zgłoszona jako główne osiągnięcie we wniosku o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego oraz druga, pt. „Jan Sas-Zubrzycki (1860-1935) architekt, historyk, teoretyk architektury”, opublikowana w 2017 roku, wyróżniona Nagrodą Miasta Krakowa w konkursie *Książka Miesiąca*.

Wspominane wyżej artykuły cechuje wysoki poziom naukowy i merytoryczny. Ich tematyka wpisuje się w nurt głównych zainteresowań naukowych Habilitanta jakim jest historia architektury i urbanistyki oraz konserwacja zabytków. Do najważniejszych publikacji Kandydata, zdaniem recenzenta, należą: artykuł pt. „Współczesna restauracja powojennej rekonstrukcji zabytku”, opublikowany w periodyku *Wiadomości Konserwatorskie – Journal of Heritage Conservation* w 2019 roku; artykuł pt. „Wojciech Bednarski Park as a permanent component that determines the urban planning development of Podgórze: design interpretation of a romantic park”, opublikowany w tym samym czasopiśmie w 2020 roku oraz artykuł pt. „Inicjatywy społeczne jako stymulator decyzji w zakresie rewaloryzacji zabytkowych przestrzeni na przykładzie Parku Jerzmanowskich w Prokocimiu, również wydany w *Wiadomościach Konserwatorskich*, w roku 2021.

Jest on także autorem szeregu prac niepublikowanych tj. badań naukowych, dotyczących historii obiektów, zespołów czy układów urbanistycznych, będących następnie przedmiotem opracowań projektowych Jego autorstwa. Wykonał On także m.in. (w zespole z Prof. dr hab. inż. arch. Zbigniewem Myczkowskim) studia krajobrazowe dla zagospodarowania otoczenia konwentów oo. Bernardynów w Rzeszowie i Leżajsku.

Warto podkreślić, iż niemal wszystkie publikacje Habilitanta są pracami samodzielnymi, autorskimi Kandydata.

Biorąc pod uwagę wskaźniki naukometryczne dorobku naukowego dr Wowczaka należy stwierdzić, iż w bazie Google Scholar wyszczególniono łącznie 12 cytowań prac Kandydata, a Jego h-indeks wynosi 1. W bazie Scopus Habilitant ma zaindeksowane 4 publikacje, a jego index Hirscha wg. tej bazy wynosi 1.

Na dorobek naukowo-badawczy dr Wowczaka składa się także jego udział w licznych konferencjach i seminariach naukowych. Habilitant w analizowanym okresie wziął udział m.in. w seminarium Akademii Dziedzictwa Kresów w Jarosławiu, wygłaszając referat pt.: „Jan Sas-Zubrzycki w świetle najnowszych badań” (2017); w sesji naukowej z okazji 200-lecia parafii w Podgórzu, organizowanej przez Muzeum Krakowa, wygłaszając referat pt. „Historia budowy drugiego kościoła parafialnego w Podgórzu i jego architektura” (2018); w ramach Dnia Mistrzów Polskiej Pracy Organicznej, wygłaszając referat w Muzeum Narodowym w Krakowie - Dom Jana Matejki, pt. „Jan Sas – Zubrzycki (1860-1935) – architekt, profesor Politechniki Lwowskiej, autor” (2019); w Konferencji naukowej pn. „Tożsamości kulturowe regionów karpackich, Człowiek – Język – Architektura – Sztuka – Krajobraz – Nowy Targ 2021”, wygłaszając referat pt. „Realizacje Jana Sas-Zubrzyckiego w dwóch miastach Beskidu Makowskiego. Identyfikacja istotnego czynnika tożsamości regionalnej w krajobrazie Jordanowa i Myślenic”; w Międzynarodowym Biennale Architektury, wygłaszając referat pt. „Pomiędzy urbanistyką a architekturą – przestrzeń pośrednia jako atut architektury na przykładzie jednego zapomnianego dzieła” (2017); w XVII Europejskim Kongresie Informacji Renowacyjnej (EKIR), wygłaszając referat pt.: „Projektant i konserwator – dialog i oczekiwania na etapie przygotowania projektu” (2018); w Ogólnopolskiej konferencji zorganizowanej w 100-lecie powstania niepodległych służb ochrony zabytków w Polsce pn. „Zachować dziedzictwo polskiej przestrzeni kulturowej dla przyszłości”, wygłaszając referat pt. „Muzeum Warszawy – współczesna restauracja powojennej rekonstrukcji zabytku” (2018); w VIII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Rozpoznać przeszłość w teraźniejszości”, prowadząc panel dyskusyjny pn. „Architektura dziedzictwa” (2022); w seminarium pn. „Krajobraz terytorialny i kulturowy Markowej” organizowanym przez Muzeum Polaków Ratujących Żydów Podczas II Wojny Światowej im. Rodziny Ulmów w Markowej i Towarzystwo Przyjaciół Markowej, wygłaszając referat „Budynek i przestrzeń Ekspozycji Muzeum Polaków Ratujących Żydów w kontekście

Warto dodać, że zajęcia dydaktyczne Kandydat realizuje w większości w oparciu o autorski program dydaktyczny.

Dr Wowczak jest także promotorem dyplomów magisterskich, związanych przede wszystkim z zagadnieniami konserwatorskimi.

Należy podkreślić, że doświadczenie projektowe dr Wowczaka, zarówno w zakresie opracowywania projektów architektonicznych, konserwatorskich jak i urbanistycznych gwarantuje wysoki poziom prowadzonych przez Niego zajęć dydaktycznych o charakterze projektowym.

Podsumowując tę część oceny dorobku Habilitanta należy stwierdzić, że dorobek ten jest satysfakcjonujący, aczkolwiek niewielki, zapewne z powodu stosunkowo krótkiego okresu zatrudnienia Kandydata na uczelni. Biorąc jednak pod uwagę kompetencje dr Wowczaka do prowadzenia zajęć projektowych, **recenzent ocenia pozytywnie jego dorobek dydaktyczny.**

3. Dorobek organizacyjny

Dorobek organizacyjny dr Wowczaka z okresu po uzyskaniu stopnia doktora związany jest przede wszystkim z Jego działalnością w Uczelni – Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, ale także w stowarzyszeniach o charakterze naukowym i branżowym.

Dr Wowczak jest członkiem takich organizacji jak: Małopolska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa; Małopolskiej Okręgowej Izby Zawodowej Architektów; Stowarzyszenia Architektów Polskich; Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków oraz Sekcji Architektury Krajobrazu, Komisji Urbanistyki i Architektury Oddziału PAN w Krakowie, do których działalności aktywnie się włącza. Był m.in. w latach 2015-2018 członkiem Zespołu ds. Rzecznawców przy Małopolskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa.

Kandydat szczególnie aktywnie uczestniczy w działalności organizacyjnej Oddziału Krakowskiego Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków, wspierając przygotowania do III Kongresu Konserwatorów Polskich.

Podsumowując powyższe, recenzent stwierdza, że **dorobek organizacyjny Habilitanta jest satysfakcjonujący i ocenia go pozytywnie.**

4. Dorobek twórczy

Niezwykle istotnym elementem wielokierunkowego dorobku Habilitanta jest dorobek twórczy, budowany konsekwentnie od lat 90-tych XX wieku. Jak było to wyżej napisane Kandydat od 1990 roku prowadzi Autorską Pracownię Projektową. W analizowanym okresie wykonał on samodzielne lub w zespole łącznie kilkadziesiąt projektów architektonicznych

oraz urbanistycznych (Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego; Studia Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy), a także Plany ochrony parków kulturowych (Zakopane, Kraków). Szczególne miejsce w przedmiotowym dorobku zajmują projekty o charakterze konserwatorskim, ale także krajobrazowym.

Do najważniejszych opracowań projektowych Habilitanta, zrealizowanych (w zespołach – w dokumentacji oznaczono udział % Kandydata) w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora zaliczyć należy projekty: Modernizacji centrum Sosnowca (1997-2002); Audytorium i wnętrza Wydział Zarządzania AGH (1997 – 2004); Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie (1999); Muzeum II wojny światowej – Fabryka Schindlera (2005-2008); Rozbudowy Instytutu Botaniki PAN przy ul. Lubicz w Krakowie o Muzeum Botaniczne i część biurową (2006-2008); Parkingu podziemnego pod Placem na Groblach w Krakowie (2009); Ogrodów w Zespole pałacowym w Wilanowie (2008-2011); Budynku dydaktycznego dla Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH w Krakowie (2009-2011); Rewitalizacji obszarów zielonych obejmująca całość założenia dworsko-parkowego, park oraz odtworzenie tzw. „ogrodu włoskiego” w Podzamczu k. Chęciny (2011); Ogrodów przy zamku Krzyżtopór w Ujeździe – projekt zagospodarowania terenu (2011); Przebudowy i rozbudowy zabytkowego konwentu OO. Bernardynów w Rzeszowie wraz z ogrodami nad parkingiem (2010-2012); Przebudowy zabytkowego budynku przy ul. Kasprowicza w Olsztynie - dawne koszary Funka (2012); Przebudowy zabytkowej kamienicy przy ul. Bema 2 w Olsztynie (2012); Ogrodów i Franciszkańskiego Ośrodka Kultury w zespole zabytkowym OO. Bernardynów w Leżajsku (2012-2015); Muzeum Zamek w Łańcucie - Ujeżdżalnia – adaptacji dla potrzeb ekspozycji powozów (2015); Przebudowy Rynku Podgórskiego w Krakowie (2015) oraz Przebudowy Rynku w Paczkowie (2016).

Za opracowane przez siebie (i w zespole) projekty dr Wowczak, w okresie przed uzyskaniem stopnia doktora tj. przed 2017 rokiem, otrzymał liczne nagrody, m.in. za projekt Przebudowy zabytkowego centrum Sosnowca, nagrodę SARP - Grand Prix w konkursie na „Najlepszą przestrzeń publiczną Województwa Śląskiego” oraz nagrodę w konkursie Architektura Roku 2001, w kategorii „Najlepszy Obiekt Zagłębia”; III Nagrodę w Konkursie SARP na modernizację Rynku w Jaśle; I Nagrodę w Konkursie SARP o/Kraków na Projekt roku 1999 za projekt Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Marketingu w Chrzanowie; II Nagrodę w Konkursie na projekt Centrum Nanotechnologii AGH w Krakowie (2008); Nagrodę Izby Inżynierów Budownictwa - Małopolski Inżynier Budownictwa z dziedziny projektowania 2009 za projekt i nadzór autorski nad realizacją parkingu podziemnego wraz z zapleczem sportowym na Placu na Groblach w Krakowie; III Nagrodę w konkursie na zagospodarowanie terenu AGH, C3-C4 przy ul. Czarnowiejskiej (2010); Nagrodę specjalną kapituły w konkursie architektonicznym „Kraków mój dom” za budynek Wydziału Inżynierii Materiałowej i Ceramiki AGH w Krakowie (2012); III Nagrodę w międzynarodowym

konkursie SARP na przebudowę kościoła farnego w Gubinie na Centrum Kultury i Komunikacji (2013); III Nagrodę w konkursie na przebudowę budynku AGH klubu Studio przy ul. Budryka w Krakowie (2014) oraz I Nagrodę w konkursie na Międzynarodowe Centrum Edukacyjno-Naukowe w Ciężkowicach (2015).

Po uzyskaniu stopnia doktora, czyli po 2017 roku, Habilitant opracowywał (w zespołach) kolejne spektakularne projekty architektoniczne. Były to m.in. projekty: Muzeum Podgórze w zabytkowym budynku Zajazdu pod św. Benedyktem (2014-2017); Przebudowy Parku Zdrojowego, Bulwarów i Deptaku w Krynicy (2015-2022); Muzeum Warszawy - projekt przebudowy 11 kamienic na Rynku Starego Miasta (2014-2017); Budynków Wydziału Inżynierii Materiałowej i Robotyki, Wiertnictwa Nafty i Gazu oraz Elektroniki, Automatyki i Inżynierii Biomedycznej AGH w Krakowie (2017); Przebudowy i rozbudowy zespołu KS „Korona” w Krakowie (2018); Przebudowy zabytkowej kamienicy przy ul. Plac na Groblach 19 w Krakowie (2018); Parku 400-Lecia w Wiśniczu (2018-2019); Przebudowy zabytkowej kamienicy przy ul. Miodowej 29 w Krakowie (2018-2019); Budynku Wydziału Fizyki i Informatyki Stosowanej AGH w Krakowie (2018); Rewaloryzacji zabytkowego Parku Jerzmanowskich w Krakowie (2019); Rewaloryzacji zabytkowego parku Wojciecha Bednarskiego w Krakowie (2019); Rewaloryzacji zabytkowego Parku Włókniarzy w Bielsku-Białej oraz Muzeum Getta Warszawskiego (2023).

W związku z realizacją powyższych projektów Kandydat zdobywał kolejne nagrody za swoją twórczość architektoniczną: m.in. Nagrodę Prezydenta Warszawy za najlepszą rewaloryzację obiektu zabytkowego w roku 2018 - za Muzeum Warszawy (we współpracy z biurem KB-Projekty Sp z o.o.); Nagrodę w kategorii obiekt zabytkowy „Lider Dostępności” TUP i Stowarzyszenie „Integracja” pod honorowym patronatem Prezydenta Andrzeja Dudy za Muzeum Warszawy; Wyróżnienie w kategorii obiekt zabytkowy „Lider Dostępności” TUP i Stowarzyszenie „Integracja” pod honorowym patronatem Prezydenta Andrzeja Dudy za Muzeum Podgórze oraz Medal of Excellence in the Category Refurbished existing or Historical Buildings w Konkursie UIA 2020/2021 Friendly and Inclusive Spaces Awards.

Na koniec trzeba podkreślić, iż Kandydat w przypadku wielu projektów, głównie tych o charakterze konserwatorskim, łączy pracę naukową z działalnością architektoniczną, dzięki czemu realizowane przez Niego projekty mają odpowiednią podbudowę naukową w zakresie historii, estetyki architektonicznej oraz wartości konserwatorskiej.

Podsumowując **dorobek twórczy** dr inż. arch. Jerzego Wowczaka należy stwierdzić, że **jest on wybitny i recenzent ocenia go bardzo pozytywnie.**

V. Podsumowanie i wnioski końcowe

W podsumowaniu niniejszej opinii recenzent stwierdza, że dr inż. arch. Jerzy Wowczak jako osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego przedstawił monografię zatytułowaną „Funkcja i treść. Dychotomie polskiej architektury XX w. w twórczości Jana Kruga”, wydaną w 2021 roku przez Oficynę Wydawniczą Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Wydawnictwo to ujęte jest w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe, sporządzonym na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086).

Przedmiotowe osiągnięcie naukowe, zdaniem recenzenta, **stanowi, istotny wkład w rozwój dyscypliny architektura i urbanistyka**, co zostało omówione wcześniej.

Pozostałe elementy dorobku Kandydata tj. dorobek naukowo-badawczy, dydaktyczny, organizacyjny i twórczy recenzent również ocenił pozytywnie.

W związku z powyższym, recenzent stwierdza, iż dr inż. arch. Jerzy Wowczak **spełnia w stopniu wystarczającym** wymagania zawarte w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wraz z późniejszymi zmianami (w art. 219 ust. 1 pkt 2), co **pozwala na przedłożenie wniosku o dopuszczenie Kandydata** do kolejnych etapów procedury związanej z nadaniem stopnia doktora habilitowanego.

PODPIS ZAUFANY

MICHAŁ
KRUPA
18.06.2024 13:00:54 (GMT+2)
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym